

- edu.ua/site/variables/docs/docsmenu/SpecializovaniVcheniRady/d-26-062-15/Kovalkova_oref.pdf [in Ukrainian].
4. Kondrashova, L.V. (1987). Moral'no-psykholohichna hotovnist' studenta do vchytel's'koyi diyal'nosti [Moral and psychological readiness of a student for teaching activity]. K.: Vyshcha shkola. [in Ukrainian].
 5. Mul, S.A. (2016). Psychology of readiness of a border guard officer for professional activity: PhD thesis abstract. K. Retrieved from: http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/avtoreferat_mul__01_06_1465324060.pdf [in Ukrainian].
 6. Ohnystyy A., Ohnysta K., Malyar E. (2012). Definitysiya «hotovnist'» u konteksti maybutn'oyi profesiynoyi diyal'nosti uchyteliv-predmetnykiv u napryami fizychnoho vykhovannya uchniv [Definition of «readiness» in the context of future professional activity of subject teachers in the direction of physical education of students]. Fizychno vykhovannya, sport i kul'tura zdorov'ya u suchasnomu suspil'stvi: zbirnyk naukovykh prats' – Physical education, sports and health culture in modern society: collection of scientific works. 3 (19). Retrieved from: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/2231/1/anot23.pdf> [in Ukrainian].
 7. Osvitn'o-profesiyna prohrama «Aviatsiynnyy transport» druhoho (mahisters'koho) rivnya vyshchoyi osvity, za spetsial'nistyu J6 Aviatsiynnyy transport, haluzi znan' J Transport ta posluhy [Educational and professional program «Aviation Transport» of the second (master's) level of higher education, specialty J6 Aviation Transport, areas of knowledge J Transport and Services]. Retrieved from: https://sfa.org.ua/images/docs/Sylabusy2025/Magistr/Katalog_OPP_NP/OPP_J6_mahistr_Aviatsiinyi_transport_2025.pdf [in Ukrainian].
 8. Os'odlo, V. I., Koval'chuk, O. P., Lysenko, D. P. (2024). Psykholohiya upravlinnya viys'kamy: pidruchnyk [Psychology of military management: textbook]. K.: NUOU. [in Ukrainian].
 9. Rudyk, P.A. (1976). Psykholohiya: Pidruchnyk dlya instytutiv fizychnoyi kul'tury [Psychology: Textbook for Physical Education Institutes]. M.: FiS. [in Ukrainian].
- Стаття надійшла до редакції 03.09.2025 р.
Стаття прийнята до друку 16.09.2025 р.*

УДК 378.147

DOI: 10.33251/2522-1477-2025-14-36-43

ДЕМЧЕНКО Інга Володимирівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної та авіаційної мовної підготовки,

Українська державна льотна академія

e-mail: ingademchenko1976@gmail.comORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6155-9065>

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРІВ АВІАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АНГЛІЙСЬКА МОВА НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ»

Анотація. Стаття присвячена проблемі організації самостійної роботи магістрів у авіаційних закладах вищої освіти. Проаналізовано сучасні підходи, шляхи, недоліки організації самостійної роботи магістрів авіаційної галузі, які співвідносяться із загальними завданнями модернізації вищої освіти. Автор зазначає, що основним завданням вищої освіти є підготовка майбутнього фахівця, який уміє

ініціативно та творчо мислити, самостійно опрацьовувати отриману інформацію та поповнювати її, застосовувати на практиці; фахівця, який здатний до самовдосконалення, саморозвитку, самоосвіти. Окрім того, магістри авіаційної галузі мають здобути не лише якісні знання, сформовані уміння й компетенції та бути готовими застосувати їх у подальшій професійній діяльності.

В статті було зауважено, що від вдало підібраних видів завдань самостійних робіт, методів, форм залежить рівень засвоєння професійних знань, умінь та навичок, якість виконання, вміння планувати власний час та працювати самостійно. Самостійна робота сприяє формуванню професійної компетентності (знань, умінь й навичок), розвиває мислення, мовленнєву діяльність, пізнання нового, навички самоорганізації й самоконтролю, здатність самостійно вирішувати професійні завдання, взаємодіяти у цифровому суспільстві тощо.

Автором зазначено, що для ефективної організації самостійної роботи магістрів є розробка навчально-методичного комплексу. Мета та завдання, якого призначається для вирішення першочергових завдань: надання методичної допомоги магістрам при вирішенні завдань самостійної роботи з навчальної дисципліни; зберігання логічної структури викладання та засвоєння навчальної дисципліни, створення умов єдиного підходу щодо організації самостійної роботи магістрів та поліпшення якості й успішності навчання.

Ключові слова: авіаційна галузь, авіаційні заклади вищої освіти, англійська мова, магістри, самостійна робота.

DEMCHENKO Inha,

PhD, Associate Professor, Associate Professor
of the Department of Professional and

Aviation Language Training,

Ukrainian State Flight Academy

e-mail: ingademchenko1976@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6155-9065>

ORGANIZATION OF THE INDEPENDENT WORK OF MASTERS OF AVIATION INDUSTRY DURING THE STUDYING OF THE DISCIPLINE «ENGLISH LANGUAGE OF SCIENTIFIC PURPOSES»

Abstract. The article is devoted to the issue of organizing independent learning for master's students in higher education institutions of aviation. Contemporary approaches, practices, and shortcomings in the organization of independent work of aviation master's students are analyzed in relation to the broader objectives of higher education modernization.

The author emphasizes that the primary mission of higher education lies in preparing future specialists capable of thinking proactively and creatively, independently processing and expanding acquired information, and applying it in practice; specialists who are oriented towards continuous self-improvement, self-development, and lifelong learning. Furthermore, master's students in the aviation domain are expected not only to acquire high-quality knowledge, skills, and competencies but also to be prepared to effectively apply them in their future professional activities.

The article highlights that the effectiveness of independent learning depends largely on the appropriately selected types of assignments, methods, and forms of work, which determine the level of mastery of professional knowledge, skills, and abilities, as well as the quality of performance, time-management skills, and capacity for autonomous work. Independent learning contributes to the development of professional competence (knowledge, skills, and abilities), fosters critical thinking, communicative activity, cognitive engagement, self-organization, self-regulation, the ability to solve professional problems autonomously, and to interact effectively within the digital society.

According to the author, the effective organization of independent work of master's students requires the development of an educational and methodological complex. The

purpose and objectives of this complex are directed towards solving priority pedagogical tasks: providing methodological assistance to master's students in completing independent assignments within academic disciplines; maintaining the logical structure of instruction and assimilation of the curriculum; creating conditions for a unified approach to the organization of independent learning; and improving the overall quality, efficiency, and academic outcomes of the educational process.

Keywords: aviation industry, aviation higher education institutions, English language, master's students, independent learning.

Постановка проблеми. В авіаційних закладах вищої освіти (ЗВО) існують певні проблеми, які перешкоджають оволодінню англійською мовою на достатньому рівні для ефективного професійного спілкування, а саме: неумитованість вивчення англійської мови, низький рівень володіння мовою та відсутність навичок самостійної роботи. Недостатній рівень мотивації магістрів до вивчення англійської мови в авіаційному ЗВО та максимально стислий курс дисципліни «Англійська мова наукового спрямування» вимагають перегляду й удосконалення підходів до організації самостійної роботи магістрів та більш детального підбору засобів навчання та дидактичних матеріалів.

Аналіз основних досліджень та публікацій. У процесі дослідження використано теоретичний метод для вивчення нормативно-правових документів, наукової літератури щодо вивчення проблеми організації самостійної роботи; порівняльно-педагогічний метод для аналізу методик організації самостійної роботи в авіаційних ЗВО.

Задля виявлення сучасного стану організації самостійної роботи магістрів авіаційної галузі було розглянуто та проаналізовано сукупність організаційних заходів викладача, які спрямовані на підготовку магістра до самостійної роботи, проведення діагностування сформованості навичок самостійної роботи, розроблення завдань, методики організації та контролю самостійної роботи з

застосовуванням цифрових освітніх технологій.

Мета статті полягає у покращенні ефективності організації викладачем самостійної роботи магістрів в авіаційних ЗВО. Завданням методики організації самостійної роботи магістрів авіаційної галузі: поліпшення ефективності організації викладачем самостійної роботи магістрів, підвищення якості професійної підготовки з використанням цифрових освітніх технологій, правильне планування та розподіл навчального часу, розвиток навичок самоорганізації, самоконтролю виконання самостійних робіт, успішної самореалізації в цифровому інформаційному суспільстві та подальшій професійній діяльності.

Виклад основного матеріалу. Поняття самостійна робота як своєрідного напрямку освітньої діяльності тлумачиться науковцями у різноманітних аспектах:

- Самостійна робота - це самостійна діяльність студента, яку науково-педагогічний працівник планує разом з ним, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника без його прямої участі [9].

- Самостійна робота розглядається як один з різновидів пізнавальної діяльності суб'єктів навчання, спрямованої на загальноосвітню й спеціальну підготовку студентів і керовану викладачем [6].

- Сталий інтерес у плані психологічного аналізу навчальної діяльності викликає самостійна робота студента, в якій можуть виявлятися його мотивація, цілеспрямованість, а також самоорганізованість, самостійність, самоконтроль та інші особистісні якості [8].

- Самостійна робота здобувачів вищої освіти - це вибір методів активного навчання, мета якого - якість. Саме тому ця діяльність займає важливе місце в сучасній вищій освіті й потребує постійного вдосконалення та уваги» [2].

- Самостійна робота: як метод навчання, учіння, що спрямовує рух тих, хто навчається, від незнання до знання; як прийом учіння – спосіб розв'язання пізнавального завдання; як засіб організації, активізації та здійснення навчально-пізнавальної й наукової діяльності, їх організації та управління; як форма навчання, організації навчального процесу, організації діяльності, групової і колективної роботи студентів, індивідуального навчання, індивідуалізації та диференціації навчання; як вид навчальних занять (форми навчання), діяльності учіння, виконання завдань; система заходів чи педагогічних умов, які забезпечують керівництво самостійною діяльністю студентів і їх підготовки до професійно-педагогічної діяльності; як система заходів чи педагогічних умов, що забезпечують керівництво самостійною діяльністю студентів і їх підготовки до професійно-педагогічної діяльності; як джерело стимуляції пізнавального інтересу й активності студентів [3].

Л. В. Семененко трактує, що самостійна робота – це запланована робота, яка виконується за завданням викладача та під його методичним керівництвом. Було виокремлено певні

ознаки самостійної роботи: виділення аудиторного або позааудиторного часу для проведення самостійної роботи; наявність завдання викладача, яке потребує розумових або фізичних зусиль студентів; самостійне виконання завдань; наявність результатів роботи [10].

Л. А. Майборода вважає, що від вдало підібраних форм, методів, видів, завдань самостійних робіт залежить якість їх виконання, рівень засвоєння професійних знань, умінь й навичок, цифрової культури, вмотивованість, вміння працювати самостійно та планувати власний час. Самостійна робота сприяє не лише формуванню професійної компетентності (знань, умінь й навичок), а й розвиває мовленнєву діяльність, мислення, пізнання нового, навички самоорганізації й самоконтролю, здатності брати на себе відповідальність, самостійно вирішувати професійні завдання, взаємодіяти у цифровому суспільстві тощо [7].

Спільним усіх трактувань вважаємо переконаність науковців у значимості самостійної діяльності студента на кожному етапі становлення самоорганізації здобувачів вищої освіти, творчого розвитку їх особистості, формування усвідомленого спрямування зусиль до систематичного збільшення обсягу та поліпшення рівня знань, необхідних для подальшої успішної професійної діяльності [5].

На думку С. В. Ващенко, М. В. Мороз, М. М. Сайко, самостійна робота є ефективною формою діяльності студента із вивчення іноземної мови за умови правильної, логічної та обґрунтованої організації з боку викладача. У своїх дослідженнях науковці акцентують увагу на таких видах самостійної роботи: підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних

тощо); виконання практичних завдань протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом; переклад іноземних текстів встановлених обсягів; виконання контрольних робіт студентами заочної та дистанційної форм навчання; підготовка та виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, курсового проектування, творчих робіт тощо; підготовка до усіх видів контролю, у тому числі – до курсових, модульних та комплексних контрольних робіт і підсумкової державної атестації (державних іспитів, виконання випускної кваліфікаційної роботи бакалавра чи магістра); робота у студентських наукових гуртках, семінарах; участь у роботі факультативів, наукових і науково-практичних конференцій, семінарів, олімпіад тощо; інші види діяльності, що ініціюється ЗВО, факультетом, кафедрою й органами студентського самоврядування [1]. Зазначимо, такий перелік формальним, так як умовах сьогодення не завжди є застосовним.

Протягом останніх 10–15 років відбувається суттєве скорочення кількості аудиторних годин у навчальних планах та збільшення кількості годин, відведених на самостійну роботу студентів. У такій ситуації виникають проблеми якісної організації самостійної роботи. Питання ефективного використання дистанційних засобів у освітньому процесі ЗВО для оптимізації аудиторної та позааудиторної роботи студентів, контролю навчальних досягнень і встановлення зворотнього зв'язку зі студентами набули значної актуальності протягом останнього часу. Сьогодні українські ЗВО, щоб залишатися конкурентоспроможними на ринку освітніх

послуг впроваджують системи дистанційної освіти, розробляють й застосовують власні комплексні електронні освітньо-інформаційні системи та навчально-методичні комплекси. Зазначимо, що самостійна робота є важливим складником освітньої діяльності магістрів авіаційної галузі, але її складно реалізовувати традиційними засобами навчання. Впровадження дистанційних засобів в організацію самостійної роботи дозволяє інтенсифікувати освітній процес. На нашу думку, самостійна робота студентів здійснюється та контролюється завдяки певній інформаційно-комунікативній системі. При цьому викладач забезпечує ефективну та грамотну реалізацію з використанням певних засобів у освітньому процесі. Застосування Zoom, Google Meet, Moodle в організації самостійної роботи надає суттєві можливості під час вивчення дисципліни «Англійська мова наукового спрямування»: подання навчального матеріалу, ознайомлення та вивчення матеріалу студентом у зручний для нього час; подання викладачем різних видів завдань: репродуктивного, реконструктивно-варіативного та творчого рівня (студент обирає самостійно рівень завдань, що у подальшому впливає на його підсумкову оцінку); створення тестів або питань самоконтролю (а саме, викладач отримує інформацію про типові помилки студентів, які можна скорегувати на заняттях); взаємодія студента та викладача в зручний час (студент має можливість запитати та отримати відповідь завдяки внутрішнім можливостям системи дистанційних засобів) [4].

Викладач є головним фактором впливу на магістра, на індивідуальні якості та активізацію його самостійної діяльності, а використання Інтернет

ресурсів у навчанні спрямовано на навчальне, методичне й інформаційне забезпечення самостійної роботи магістрів.

Одним із найбільш значимих питань організації самостійної роботи є створення навчально-методичних комплексів. Навчально-методичний посібник призначається для вирішення важливих завдань, а саме: надання методичної допомоги студентам при вирішенні завдань самостійної роботи з навчальної дисципліни; поліпшення якості успішності навчання студентів; створення умов єдиного підходу щодо організації самостійної роботи студентів. Також суттєвим є питання визначення структури навчально-методичного посібника з певної навчальної дисципліни як однієї з умов, що сприяє якості надання освітніх послуг, ефективній організації самостійної роботи студентів та зберіганню логічної структури викладання та засвоєння навчальної дисципліни. Першочерговими складовими навчально-методичного посібника щодо самостійної роботи студентів з певної навчальної дисципліни є: комплекс приписів, порад та вказівок, роз'яснень та інструкцій або алгоритмів дій, пам'яток, завдань, питань, вправ, тестів тощо, що забезпечують студентів оптимальну організацію вивчення навчальної дисципліни [5].

У сучасній педагогічній літературі існує недостатньо матеріалів та методичних напрацювань для організації самостійної роботи магістрів, які навчаються в авіаційних ЗВО, що відповідають потребам і забезпечують реалізацію мовленнєвої діяльності на професійному рівні. Дотепер немає конкретного визначення обсягів та видів завдань для самостійної роботи, а питання організації самостійної роботи при вивченні текстів за професійним

спрямуванням розглядалося фрагментарно та досі залишається дискусійним. Можемо виокремити наступні чинники організації самостійної роботи магістрів УДЛА (Українська державна льотна академія) на основному етапі навчання: формування потреби та цікавості до самостійної роботи; урахування індивідуальних особливостей магістрів під час визначення завдань для самостійної роботи; забезпечення магістрів наочними засобами навчання; розробка та впровадження електронних посібників, активне використання дистанційних засобів у освітньому процесі, які дозволяють магістрам у зручний для них час освоювати навчальний матеріал; добір рекомендованої наукової, навчальної та методичної літератури, підготовка навчальних та методичних матеріалів, індивідуальних завдань; впровадження системи комунікативних завдань для формування комунікативних умінь магістрів; чіткі критерії контролю та оцінки роботи магістрів, підрахунок та аналіз балів за рейтинговою системою оцінювання [5].

В контексті дослідження можемо констатувати, що самостійна робота під час вивчення дисципліни «Англійська мова наукового спрямування» має бути реалізована в багатьох аспектах мовленнєвої діяльності, а саме: читанні, аудіюванні, говорінні та закріпленні лексичного та граматичного матеріалу. Потрібно зазначити, що ефективність засвоєння матеріалу залежить від правильності виконання завдань: поєднання завдань, а саме - взаємозв'язок усних і письмових завдань та завдань, які зорієнтовані на розвиток мовленнєвих та граматичних навичок. При цьому суттєву роль має пріоритетність виду мовленнєвої діяльності під час заняття.

Вважаємо, що збільшення обсягу матеріалу для самостійної роботи та скорочення кількості аудиторних занять не повинно погіршувати якість підготовки магістрів. Тому варто реалізувати самостійну роботу, дотримуючись дидактичних принципів, які враховують її специфіку. Навички та вміння самостійної роботи магістрів набуваються в результаті спеціально розроблених завдань, які є органічним складником освітнього процесу.

Висновки. Самостійна робота магістрів авіаційної галузі – спланована та раціонально організаційна, методично спрямована на навчально-пізнавальну діяльність магістра для досягнення результату, що здійснюється під керівництвом викладачів.

Організація самостійної роботи зумовлена індивідуальними особливостями магістрів, яка спрямована на розвиток індивідуальних властивостей особистості. Перед викладачами постає завдання: розвиток критичного мислення, розумової діяльності, виховання самостійності мислення магістра. У даному випадку викладачі виконують роль консультантів, які планують, контролюють та оцінюють самостійну діяльність магістрів.

Ефективність самостійної роботи магістрів авіаційної галузі залежить від наступних факторів: змісту, організації, взаємозв'язку, характеру і видів завдань, готовність до активної навчальної діяльності, результатів її виконання; послідовність, систематичність та безперервність у отриманні знань. Тривала перерва в освітньому процесі спричиняє втрату логічного зв'язку з раніше вивченим матеріалом, негативно впливає на засвоєння знань; правильне планування самостійної роботи, раціональне використання часу.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Ващенко С. В., Мороз М. В., Сайко М. М. Шляхи організації самостійної роботи студентів на пряму підготовки «Екологія» в процесі вивчення іноземної мови. *Вісник Житомирського державного університету ім. Івана Франка. Серія: Педагогічні науки*. 2016. Вип. 4. С. 35–40.
2. Воевідко Л. М. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. *Збірник наукових праць «Педагогічна освіта: теорія і практика»*. Кам'янець-Подільський. 2016. Вип. 21. Ч. 2. С. 25-31.
3. Герасименко Н. О. Дидактичні умови організації самостійної роботи студентів педагогічних університетів в процесі навчання іноземних мов: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09. Кривий Ріг, 2012. 215 с.
4. Демченко І. В. Організація самостійної роботи іноземних студентів – майбутніх фахівців авіаційної галузі. *Східноєвропейська конференція менеджменту та економіки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф.* (Любляна, 24 травн. 2019 р.). Любляна: Вища Школа Бізнесу, 2019. С 260-263.
5. Демченко І. В. Формування мотивації іноземців – майбутніх фахівців авіаційної галузі до професійної комунікації: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Кропивницький, 2020. 399 с.
6. Євтух М. Б., Лузік Е. В., Ладогубець Н. В., Ільїна Т. В. Педагогічна психологія: підручник. Київ: Інтердрук, 2014. 420 с.
7. Майборода Л. А. Методика організації самостійної роботи майбутніх кваліфікованих робітників в умовах змішаного навчання. *Сучасна наука та освіта: стан, проблеми, перспективи: матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції*, (м. Полтава, 20–21 березня, 2023 р). Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. С. 295-297.
8. Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект: монографія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2009. 307 с.
9. Ніколенко Л. М., Ільченко Л. А. Самостійна робота за дистанційної форми

навчання: результати опитування студентів. *Наукові записки*. Серія: Педагогічні науки. 2021. Вип. 194. С. 162–167.

10. Семененко Л. В. Психолого-педагогічні аспекти самостійної роботи студентів. *Шляхи вдосконалення позааудиторної роботи студентів*: матеріали наук.-метод. конф., (м. Суми, 28-29 квітн. 2016 р.). Суми: Сумський держ. ун-т., 2016. С. 78–79.

REFERENCES

1. Vashchenko, S. V., Moroz M. V., Saiko M. M. (2016). Shliakhy orhanizatsii samostiinoi roboty studentiv napriamu pidhotovky «Ekolohiia» v protsesi vyvchennia inozemnoi movy. [Ways of organizing independent work of students of the «Ecology» training direction in the process of learning a foreign language] *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho univer-sytetu im. Ivana Franka. Seria: Pedahohichni nauky. Vyp. 4.* 35-40. [in Ukrainian].
2. Voievidko, L. M. (2016). Orhanizatsiia samostiinoi roboty здобувачив vyshchoi osvity. [Organization of independent work of students of higher establishments]. *Zbirnyk naukovykh prats «Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka»*. Kamianets-Podilskyi. Vyp. 21. Ch. 2. 25-31. [in Ukrainian].
3. Herasymenko, N. O. (2012). Dydaktychni umovy orhanizatsii samostiinoi roboty studentiv pedahohichnykh universytetiv v protsesi navchannia inozemnykh mov [Didactic conditions for the organization of independent work of students of pedagogical universities in the process of learning foreign languages]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.09. Kryvyi Rih, 215. [in Ukrainian].
4. Demchenko, I. V. (2019). Orhanizatsiia samostiinoi roboty inozemnykh studentiv – maibutnikh fakhivtsiv aviatsiinoi haluzi [Organization of independent work of foreign students - future specialists in the aviation industry.]. *Skhidnoievropeiska konferentsiia menedzhmentu ta ekonomiky: materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Liubliana, 24 travn. 2019 r.). Liubliana: Vyshcha Shkola Biznesu*, 260-263. [in Ukrainian].
5. Demchenko, I. V. (2020). Formuvannia motyvatsii inozemtsiv – maibutnikh fakhivtsiv aviatsiinoi haluzi do profesiinoi komunikatsii [Formation of motivation of foreign students – future aviation industry specialists for professional communication]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04. Kropyvnytskyi. 399 s. [in Ukrainian].
6. Yevtukh, M. B., Luzik E. V., Ladohubets N. V., Ilina T. V. (2014). *Pedahohichna psykholohiia [Pedagogical psychology]: pidruchnyk*. Kyiv: Interdruk, 420. [in Ukrainian].
7. Mayboroda, L. A. (2023). *Metodyka orhanizatsii samostiinoi roboty maibutnikh kvalifikovanykh robitnykiv v umovakh zmishanoho navchannia [The method of organizing the independent work of future skilled workers in the conditions of blended learning]*. *Suchasna nauka ta osvita: stan, problemy, perspektyv: Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, (Poltava, 20–21 bereznia, 2023r)* Poltava: DZ «LNU imeni Tarasa Shevchenka». 295–297. [in Ukrainian].
8. Malykhin, O. V. (2009). Orhanizatsiia samostiinoi navchalnoi diialnosti studentiv vyshchykh pedahohichnykh navchalnykh zakladiv: teoretyko-metodolohichniy aspekt [Organization of independent educational activities of students of higher pedagogical educational institutions: theoretical and methodological aspect]: monohrafiia. Kryvyi Rih: Vydavnychiy dim, 307. [in Ukrainian].
9. Nikolenko, L. M., Ilchenko L. A. (2021). Samostiina robota za dystantsiinoi formy navchannia: rezultaty opytuvannia studentiv [Independent work in distance education: results of a student survey]. *Naukovi zapysky. Seria: Pedahohichni nauky. Vyp. 194.* 162-167. [in Ukrainian].
10. Semenenko, L. V. (2016). *Psykholoho-pedahohichni aspekty samostiinoi roboty studentiv. [Psychological and pedagogical aspects of students' independent work]*. *Shliakhy vdoskonalennia pozaaudytornoї roboty studentiv: materialy nauk.-metod. konf., (m. Sumy, 28-29 kvitn. 2016 r.). Sumy: Sums'kyi derzh. un-t.* 78–79. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 02.09.2025 р.

Стаття прийнята до друку 15.09.2025 р.